

Plan wynikowy z wymaganiami edukacyjnymi przedmiotu język polski w zakresie podstawowym i rozszerzonym dla klasy pierwszej szkoły ponadgimnazjalnej (I semestr).

Temat (rozumiany jako lekcja)	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
Dział I. Literatura i język z różnych perspektyw.					
1.1. Literatura z perspektywy historycznoliterackiej.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -zna pojęcia: epoka literacka, prąd artystyczny; -podaje przykłady epok literackich; -podaje przykłady prądów artystycznych; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -wymienia epoki w dziejach kultury; -zna podstawowe czynniki kształtujące epokę; -wyjaśnia, czym jest prąd artystyczny i okres w kulturze; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -zna i omawia czynniki wewnętrzne i zewnętrzne kształtujące epokę; -zna kryteria klasyfikowania dzieła do określonego prądu; -rozumie istotę konwencji artystycznej; -poprawnie posługuje się pojęciami; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -wyjaśnia złożoność podziałów między epokami; -wyjaśnia istotę konwencji artystycznej; -sprawnie posługuje się językiem historycznoliterackim; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -samodzielnie przywołuje i omawia rozmaite konwencje artystyczne; -porównuje, wskazując podobieństwa i różnice, odmienne prądy artystyczne; -dąży do pełnego uczestnictwa w kulturze i rozumienia literatury;
1.2. O rodzajach i gatunkach literackich.	<ul style="list-style-type: none"> -zna podział na rodzaje i gatunki literackie; -rozpoznaje rodzaj literacki wskazanego utworu; -podejmuje próbę formułowania wniosków; 	<ul style="list-style-type: none"> -wymienia przykłady utworów reprezentujących różne gatunki literackie; -poprawnie posługuje się słownictwem (np. liryka, epika, proza, wiersz); -sporządza notatkę w odpowiedniej wybranej przez siebie formy; 	<ul style="list-style-type: none"> -zna pojęcie <i>synkretyzm</i>, kojarzy je z podziałem na rodzaje i gatunki literackie; -omawia wyróżniki rodzajowe i gatunkowe; 	<ul style="list-style-type: none"> -wyjaśnia zjawisko synkretyzmu na podstawie wskazanych utworów; -bada zastosowaną w utworze formę wypowiedzi; -rozpoznaje różne gatunki literackie, poprawnie je nazywając; -sporządza notatkę 	<ul style="list-style-type: none"> -podaje przykłady gatunków literackich spoza kanonu szkolnego;

				zawierającą logicznie uporządkowane informacje i wnioski;	
1.3. Rzeczywistość z perspektywy znaku.	-zna wieloznaczność słowa <i>język</i> ; -poprawnie używa pojęcia <i>język</i> w różnych znaczeniach; -zna pojęcie <i>znak</i> ;	-wymienia znaki umowne i naturalne; -definiuje język jako system znaków; -zna system i podsystemy języka; -redaguje komunikat, posługując się różnymi kodami;	-definiuje pojęcie znaku; -omawia bezpośrednio i pośrednio akty mowy; -rozpoznaje i wyjaśnia intencje nadawcy tekstu; -posługuje się terminologią językoznawczą;	-samodzielnie konstruuje komunikaty, dążąc do uzyskania maksymalnej zgodności z intencją; -czyta tekst teoretycznoliteracki na poziomie dosłownym i symbolicznym;	-samodzielnie analizuje rzeczywistość językową, bezbłędnie używając terminologii językoznawczej;
1.4-5. Język narzędziem kreowania świata.	-zna i omawia niezbędne warunki, aby zaistniała komunikacja językowa; -wymienia podstawowe funkcje tekstów; -wie, że język jest narzędziem kreowania świata; -czyta tekst teoretyczny, analizując jego ogólny sens;	-tworzy teksty, świadomie dążąc do realizacji ich określonej funkcji; -czyta tekst teoretyczny, analizując jego kompozycję i sens poszczególnych akapitów;	-świadomie stosuje w tworzonych przez siebie tekstach właściwe dla określonej funkcji środki językowe; -zna funkcję fatyczną, metajęzykową, kreatywną i magiczną tekstów językowych;	-zna różne funkcje języka; -podaje stosowne przykłady tekstów reprezentujących określone funkcje;	-wyjaśnia, w jaki sposób język służy kreacji świata;
Dział II. Biblia.					
2.1 – 2. Znana i nieznaną. Miejsce ksiąg biblijnych w tradycji kultury europejskiej.	-zna podział Biblii na Stary i Nowy Testament; -wymienia najważniejsze księgi biblijne, opowiada ich treść;	-podaje przykłady ksiąg mądrościowych, historycznych i prorockich; -zna języki, w jakich powstawała Biblia; -analizuje przeczytany	-omawia sposób powstawania ksiąg biblijnych i kwestię autorstwa; -gromadzi i wypowiada argumenty o kulturotwórczej roli	-wyjaśnia istotę ksiąg historycznych, mądrościowych i prorockich, zwracając uwagę na zróżnicowanie ich treści;	-interpretuje fragmenty Księgi Koheleeta i Księgi Jeremiasza, analizując funkcję zastosowanych w nich środków językowych;

	-zna materiały, na których utrwalono najstarsze zapisy ksiąg biblijnych; -czyta ze zrozumieniem tekst o powstawaniu Starego Testamentu;	tekst; -poprawnie posługuje się nazwami: testament, biblia, sacrum, profanum;	Biblij;		
2.3. Biblijny opis stworzenia świata.	-zna Księgę Genesis jako rozpoczynającą Biblię i opisującą powstanie świata; -czyta fragmenty księgi i omawia zawarty w niej obraz świata i miejsce człowieka w dziele stworzenia;	-podaje przykłady dzieł plastycznych, nawiązujących do Księgi Rodzaju; -poprawnie używa słownictwa: <i>kosmogonia, monoteizm, politeizm</i> ;	-charakteryzuje język Księgi Rodzaju ; -analizuje etapy stwarzania świata; -wyjaśnia miejsce człowieka w dziele stworzenia;	-rozpoznaje kreatywną funkcję języka w dziele stworzenia; -analizuje i interpretuje dzieła plastyczne wyobrażające motywy z Księgi Rodzaju;	-interpretuje Księgę Rodzaju jako tekst symboliczny; -porównuje kosmogonię biblijną z innymi;
2.4. Dosłowne i symboliczne znaczenie Pieśni nad Pieśniami.	-określa temat fragmentów; -omawia postawy bohaterów tekstu; -czyta tekst Izabeli Filipiak <i>Pochwała Pieśni</i> ;	-charakteryzuje bohaterów; -przedstawia zawarty we fragmentach księgi obraz miłości;	-rozumie i omawia symboliczne znaczenie Pieśni nad Pieśniami; -wskazuje zawarte w tekście środki językowe; -analizuje tekst I. Filipiak według poleceń;	-analizuje funkcjonalnie język tekstu Pieśni.....;	-interpretuje Pieśń nad Pieśniami w odniesieniu do kontekstu macierzystego (biblijnego) i innych;
2.5. Trudna mądrość Księgi Hioba.	-zna treść Księgi Hioba; -zna i poprawnie stosuje w swoich wypowiedziach związek frazeologiczny <i>hiobowa wieść</i> ;	-rozumie, czym jest archetyp; -podejmuje próbę wyjaśnienia postawy Hioba jako archetypu; -opisuje obraz życia zawarty w opowieści o Hiobie; -analizuje utwór	-definiuje archetyp i wyjaśnia uniwersalny sens Księgi Hioba jako opowieści o ludzkim cierpieniu; -analizuje język tekstu, wyjaśnia funkcję zastosowanych środków językowych;	-analizuje i interpretuje utwór liryczny nawiązujący do Księgi Hioba, poprawnie stosuje terminy z zakresu wiedzy teoretycznoliterackiej;	-interpretuje Księgę Hioba, samodzielnie przywołując różne konteksty;

		liryczny nawiązujący do postawy Hioba, wyjaśnia jego dosłowny sens;			
2.6. Poetyckość biblijnych psalmów.	-zna psalm jako gatunek biblijnej liryki religijnej; -podejmuje próbę rozpoznania zawartego w psalmach obrazu Boga i człowieka;	-rozpoznaje i wyjaśnia funkcję zawartych w psalmach typowych środków stylistycznych; -analizuje psalmy jako teksty religijne i literackie; -posługuje się terminem psalterz;	-omawia genezę psalmów ; -zna autorów tłumaczeń i parafraz psalmów; -zna pojęcie wersetu biblijnego; -bada styl i kompozycje psalmów;	-wyjaśnia znaczenie psalmów jako tekstów kultury; -funkcjonalnie analizuje styl wybranych psalmów;	-porównuje sens i język dawnych i współczesnych psalmów oraz ich parafraz;
2.7. Błogosławieni, czyli szczęśliwi. Analiza Kazania na Górze.	-zna tekst Kazania....; -rozumie tekst na poziomie leksykalnym;	-opisuje obraz nawiązujący do omawianego fragmentu; -wyjaśnia sens miłosierdzia jako postawy człowieka;	-analizuje teksty kultury na poziomie metaforycznym; -analizuje kompozycję i styl Kazania....;	-interpretuje metaforyczne wyrażenia: <i>sól ziemi i światłość świata</i> ; -interpretuje funkcję nawiązań do Kazania... w wierszu Kasprowicza;	-samodzielnie odszukuje i interpretuje inne teksty kultury, które odnoszą się do Kazania...;
2.8. Prosta nauka biblijnych przypowieści.	-zna przypowieść jako biblijną formę literacką; -rekonstruuje treść wybranych przypowieści; -rozumie znaczenie związków frazeologicznych <i>syn marnotrawny, miłosierny Samarytanin</i> ;	-charakteryzuje postawy bohaterów oraz omawia obraz świata zawarty w przypowieściach; -opisuje obrazy Rembrandta i van Gogha;	-wymienia przykłady utworów mających sens paraboliczny, wyjaśnia ich metaforyczny sens; -interpretuje przypowieści jako teksty paraboliczne;	-analizuje dzieła plastyczne odnoszące się do przypowieści; -analizuje środki plastyczne ;	-interpretuje uniwersalne znaczenie motywu ziarna, siewu, talentów; -podaje inne przykłady przypowieści, interpretuje ich paraboliczne znaczenie;
2.9. Literackie parable XX wieku. Albert Camus	-zna pojęcie <i>parabola</i> ; -podaje przykłady	-definiuje parabolę; -sporządza notatkę na	-charakteryzuje sylwetkę twórczą	-analizuje postawę filozoficzną Camusa;	--omawia egzystencjalizm jako

jako autor <i>Dżumy</i> .	utworów o charakterze parabolicznym; -zna Alberta Camusa jako autora <i>Dżumy</i> ; -zna treść <i>Dżumy</i> ; -notuje podstawowe informacje o pisarzu;	podstawie tekstu o Albercie Camusie; -omawia genezę powieści;	Alberta Camusa; -omawia poglądy pisarza;		kierunek filozoficzny;
2.10-11. Postawy moralne bohaterów <i>Dżumy</i> .	-wymienia bohaterów powieści, opowiada o ich postawach; -ocenia postawy etyczne (podejmuje próbę wnioskowania);	-porównuje postawy bohaterów; -odnajduje w powieści stosowne fragmenty prezentujące bohaterów; -odczytuje fragmenty tekstu przedstawiające bohaterów, formułuje wynikające z nich wnioski;	-rozpatruje postawy bohaterów w wymiarze uniwersalnym;	-interpretuje fragmenty na poziomie metaforycznym;	-wyjaśnia powiązanie problemów etycznych zawartych w powieści z filozofią egzystencjalną;
2.12. <i>Dżuma</i> jako przypowieść.	-przedstawia <i>Dżumę</i> jako powieść paraboliczną; -omawia składniki świata przedstawionego utworu; -w prosty sposób tłumaczy sens zawartych w powieści uniwersalnych refleksji;	-formułuje argumenty potwierdzające paraboliczność powieści;	-interpretuje fragmenty o charakterze sentencji, wskazując ich uniwersalną wymowę; -buduje spójną kilkudzaniową wypowiedź rozwijającą sens aforyzmów;	-analizuje i wyjaśnia związki obrazów zawartych w powieści z realiami wojny;	-interpretuje paraboliczny sens <i>Dżumy</i> w kontekście historycznym, literackim i filozoficznym; -zna esej, <i>Mit Syzyfa</i> , zestawia jego sens z powieścią;
2.13-14. Refleksje moralne Tarrow. Analiza fragmentu.	-czyta ze zrozumieniem wskazany fragment powieści; -przedstawia	-analizuje postawy bohaterów, charakteryzuje ich poglądy;	-konstruuje logiczne wnioski, wynikające z analizy fragmentu; -tworzy spójną,	-analizuje i interpretuje fragment; -konstruuje oryginalne wnioski, samodzielnie	Pogłębia interpretację, funkcjonalnie przywołując różne konteksty;

	bohaterów i okoliczności ich rozmowy; -określa temat fragmentu; -tworzy logiczną wypowiedź odnoszącą się do dosłownej warstwy tekstu	-podejmuje próbę wnioskowania;	poprawną językowo wypowiedź;	interpretuje tekst na poziomie metaforycznym;	-tworząc tekst posługuje się bezbłędnym językiem; -pisze oryginalnym, dojrzałym stylem;
2.15.Symboliczny sens Księgi Apokalipsy.	-czyta ze zrozumieniem tekst biblijny; -zna sens słowa <i>apokalipsa</i> ; -opisuje obraz Memlinga <i>Sąd Ostateczny</i> ;	-zna pojęcie <i>topos</i> ; -odnajduje we fragmentach księgi symbole; -opisuje zawarte w tekście obrazy poetyckie; -wymienia nawiązania do Księgi Apokalipsy w różnych dziedzinach sztuki;	-omawia genezę Księgi Apokalipsy; -interpretuje symbole zawarte w księdze; wyjaśnia Apokalipsę jako <i>topos</i> ;	-analizuje i wyjaśnia alegoryczny charakter obrazu Memlinga; -sprawnie posługuje się terminologią teoretycznoliteracką podczas analizy i interpretacji tekstu;	-samodzielnie przywołuje i porównuje różne przykłady kulturowych nawiązań do Księgi Apokalipsy; -trafnie wyjaśnia funkcję nawiązań;
2.16. Poetycka wizja końca świata w wierszu Miłosza <i>Piosenka o końcu świata</i> .	-czyta wiersz Miłosza; -opisuje zawarte w nim obrazy poetyckie; -redaguje prosty tekst na podstawie utworu;	-analizuje wiersz Miłosza <i>Piosenka o końcu świata</i> , nazywając podmiot liryczny i określając sytuację liryczną; --wskazuje podstawowe różnice między literackim i biblijnym obrazem Apokalipsy;	-omawia ukształtowanie języka utworu pod względem funkcjonalnym; -redaguje logiczny tekst na temat zawartej w utworze wizji końca świata;	-interpretuje obrazy poetyckie w wierszu Miłosza; -rozpoznaje styl biblijny, określa jego funkcję;	-interpretuje tekst utworu, funkcjonalnie odwołując się do szerokiego kontekstu kulturowego;
2.17. Przekłady i parafrazy Biblii.	-zna najważniejsze przekłady Biblii;	-zna Wulgatę jako przekład Biblii na język	-omawia dzieje tłumaczeń Biblii;	-analizuje i wyjaśnia różnice językowe	-porównuje różne przekłady i parafrazy

	-poprawnie posługuje się pojęciami: <i>przekład, parafraza</i> ; -konstruuje prostą notatkę;	łaciński; -podaje przykłady najważniejszych polskich przekładów Biblii;	-konstruuje syntetyczną notatkę na podstawie zgromadzonych informacji;	między przekładami; -omawia obraz ludzkiego życia zawarty w parafrazach psalmów Jana Kochanowskiego i Mikołaja Sępa Szarzyńskiego;	pod względem światopoglądowym i stylistycznym; -bezbłędnie posługuje się językiem krytycznoliterackim;
2.18. Nawiązania do Biblii we współczesnym języku.	-wymienia znane związki frazeologiczne o rodowodzie biblijnym i podaje ich współczesne znaczenie; -tworzy proste wypowiedzi z użyciem podanych przykładów frazeologizmów;	-zna pojęcia: <i>aforyzm, sentencja</i> ; -konstruuje tabelę ilustrującą rodowód oraz znaczenie frazeologizmów biblijnych;	-zna rodowód i znaczenie biblijnych frazeologizmów; -interpretuje sentencje i przysłowia wywodzące się z Biblii; -redaguje opowiadanie, reportaż lub felieton zainspirowany sentencją biblijną;	-sprawnie posługuje się frazeologizmami rzadko używanym;	-świadomie i funkcjonalnie używa frazeologizmów biblijnych;
2.19. Motywy biblijne we współczesnej poezji.	-czyta zaproponowany tekst, określa jego temat i podstawowy sens; -wskazuje motyw biblijny;	-omawia podmiot liryczny, adresata i sytuację liryczną utworu; -podejmuje próbę interpretacji utworu;	-nazywa środki stylistyczne, omawia ich funkcję; -omawia kluczowe motywy utworu;	-analizuje i interpretuje tekst, odnosząc do różnych kontekstów;	-proponuje pogłębioną interpretację porównawczą wobec innych utworów lub biblijnego pierwowzoru;
2.20. 21. 22. Synteza wiadomości o Biblii. Sprawdzian. Omówienie wyników.	-porządkuje wiadomości; -rozwiązuje test na poziomie podstawowym;	-podejmuje próbę wnioskowania; -segreguje i hierarchizuje wiadomości;	-rozwiązuje zadania testowe na poziomie ponadpodstawowym;	-uświadamia sobie niedostatki wiedzy, uzupełnia je, zachowując pełną autonomię; -rozwiązuje test prawie bezbłędnie;	-w rozwiązywaniu zadań testowych wykorzystuje wiedzę spoza kanonu;
Dział III. Antyk.					
3.1-2. Znaczenie mitologii w dziejach	-zna najbardziej popularne mity greckie;	-omawia postacie mityczne jako	-wymienia przykłady postaci mitycznych	-rozpoznaje mity współczesnej kultury,	-zna mitologię w różnych redakcjach;

kultury europejskiej.	-rozumie i poprawnie używa terminu <i>mitologia</i> ; -czyta ze zrozumieniem tekst Normana Daviesa <i>Legenda o Europie</i> -streszcza wskazane opowieści mityczne;	archetypy ludzkich postaw; -analizuje dzieła sztuki odwołujące się do mitów; -redaguje własny tekst na podstawie mitów;	stanowiących archetypiczny wzorzec zachowań; -używa w poprawnym kontekście znaczeniowym słów: <i>mitoman, mitomania, mitologizacja</i> ; -odczytuje <i>Legendę o Europie</i> na poziomie metaforycznym;	analizuje je, wskazuje ich źródła;	-swobodnie przywołuje mity greckie i rzymskie jako przykłady postaw;
3.3.Kosmogonia mityczna.	-opowiada lub streszcza mity kosmogoniczne; -sporządza słowniczek bogów greckich;	-charakteryzuje greckich bogów, odwołując się do ich antropomorficznych wyobrażeń; -zna znaczenie słów: <i>politeizm, kosmogonia</i> ;	-zna pierwotne znaczenie słów: <i>chaos i kosmos</i> ; -analizuje mitologiczną historię powstania świata;	-interpretuje sens czterech wieków ludzkości; -analizuje tekst Kubiaka <i>Groza pierwotna</i> ;	-zna i poprawnie interpretuje esej Jastruna <i>Mit śródziemnomorski</i> ;
3.4.Ludzie i bogowie w mitologii greckiej.	- podejmuje próbę charakterystyki najśłynniejszych bogów greckich; -zna znaczenie słowa <i>heros</i> ;	-używa słów pochodnych od słowa <i>heros</i> ; -charakteryzuje mitycznego herosa;	-porównuje mityczne wyobrażenia bogów z typowymi zachowaniami człowieka, formułuje wnioski;	-zbiera, korzystając z różnych źródeł, informacje o artystycznych przedstawieniach bogów;	-porównuje literackie i plastyczne wyobrażenia bóstw;
3.5. Uniwersalna wymowa mitu o Prometeuszu.	-opowiada mit; -zna mityczną wersję pojawienia się istoty ludzkiej; -podejmuje próbę wyjaśnienia postawy prometejskiej;	-porównuje literacką wersję mitu z hasłem słownikowym; -opisuje malarskie wyobrażenia Prometeusza;	-definiuje prometeizm, wyjaśnia charakter tej postawy; -rozpoznaje twórczo różnych dzieł sztuki; -omawia zawartą w micie koncepcję człowieka;	-wyjaśnia sens metaforycznych wyrażen zawartych w micie prometejskim; -interpretuje malarskie wyobrażenia Prometeusza;	-porównuje mit i jego malarskie realizacje, funkcjonalnie analizując zastosowane środki artystycznego wyrazu;
3.6. Prometeusz	-czyta ze zrozumieniem	-nazywa nastroj	-funkcjonalnie analizuje	-interpretuje sens	--analizuje i interpretuje

bohaterem utworów literackich.	wskazane utwory; -określa ich temat;	utworów, przywołując odpowiednie argumenty; -określa różnice w wyobrażeniach Prometeusza w micie i utworach literackich;	język utworów; -charakteryzuje zawarty w utworach obraz Prometeusza;	utworów na poziomie metaforycznym; -wyjaśnia funkcję komizmu, ironii, kolokwializmów w odniesieniu do idei utworów;	teksty, osadzając je w szerokim kontekście kulturowym;
3.7. Apollo i Dionizos.	-omawia bohaterów mitów: Apolla, Dionizosa, Marsjasza; -czyta ze zrozumieniem wskazany mit; -zna muzy jako boginie sztuki i nauki;	-charakteryzuje postacie mityczne; -wyszukuje w tekście istotne informacje;	-rozumie i wyjaśnia znaczenie podanych postaci mitycznych w dziejach kultury europejskiej;	-zna koncepcję Nietzschego na temat żywiołu dionizyjskiego i apollińskiego w sztuce;	-analizuje i interpretuje wiersz Herberta <i>Apollo i Marsjasz</i> ;
3.8. Funkcje mitów dawniej i dziś.	-rozpoznaje postacie mityczne; -opowiada (streszcza) podane mity;	-porównuje mity i bohaterów mitycznych; -analizuje funkcję motywów mitologicznych w wybranych dziełach sztuki;	-klasyfikuje mity ze względu na ich funkcję i temat; -wskazuje przykłady współczesnych mitów, wyjaśnia ich kulturowe znaczenie;	-konstruuje scenariusz filmu lub inscenizacji na podstawie mitów;	-przygotowuje prezentację na temat współczesnych mitów społecznych;
3.9. Literatura starożytnej Grecji i Rzymu.	-zna przedstawicieli literatury antycznej;	-porządkuje wiedzę na temat twórczości literackiej antyku; -wymienia przedstawicieli liryki greckiej; -określa temat wskazanych fragmentów utworów;	-zna i poprawnie używa pojęcia: <i>liryka tyrtejska</i> , <i>anakreontyk</i> , -interpretuje fragmenty utworów; -rozpoznaje gatunki liryczne o rodowodzie antycznym;	-posługuje się pojęciem <i>mimesis</i> w wypowiedziach o literaturze i sztuce antycznej; -charakteryzuje istotę twórczości Safony, Tyrtajosa, Symonidesa, Anakreonta;	-swobodnie interpretuje utwory liryczne antyku;
3.10-11. W świecie poematów Homera.	-zna Homera jako autora <i>Iliady i Odysei</i> . -opowiada na	-charakteryzuje bohaterów eposu; -czyta i analizuje	-definiuje inwokację; -rozpoznaje i nazywa zabiegi służące kreacji	-charakteryzuje styl Homera; -interpretuje tekst	-ze zrozumieniem posługuje się słownictwem:

	podstawie tekstu mit o wojnie trojańskiej; -wymienia bohaterów opowieści Homera, zna ich dzieje;	wskazane fragmenty utworów; -nazywa podstawowe cechy eposu homeryckiego;	bohaterów; -charakteryzuje bohaterów eposu, odnajdując w ich postawach odwieczne ludzkie zalety i słabości; -analizuje wskazane fragmenty, wyjaśniając sens idealizacji, realizmu i fantastyki; -odnajduje w <i>Odysei</i> topos wędrowni;	poetycki nawiązujący do poematów Homera (np. Staffa <i>Odys</i> lub Jastruna <i>Czytanie Homera</i>);	<i>heksametr, iloczas, stopa metryczna</i> ;
3.12. Teatr i dramat antycznej Grecji.	-opisuje grecki teatr, aktorów, przedstawienie; -czyta ze zrozumieniem tekst Banacha;	-wymienia gatunki dramatyczne; -tworzy słownik pojęć związanych z antycznym teatrem; -zna najświetniejszych greckich dramaturgów;	-omawia zjawiska związane z dziejami teatru; -zna i wyjaśnia <i>katharsis</i> ; -tworzy bibliografię tematyczną; -zna zapis bibliograficzny;	-przygotowuje scenariusz przedstawienia opartego na koncepcji greckiego dramatu;	-posługuje się pełną wiedzą na temat teatru antycznego;
3.13-16. Tragiczna koncepcja ludzkiego losu w <i>Królu Edypie</i> i <i>Antygonie</i> Sofoklesa.	-zna treść dramatu Sofoklesa; -odtworza treść mitu o Labdakidach; -redaguje prostą wypowiedź na podstawie analizy fragmentu;	-analizuje dzieje bohaterów, uwzględniając tragiczny wymiar ich losu; -czyta ze zrozumieniem fragment <i>Historii estetyki</i> Tatarkiewicz; -rozumie istotę sytuacji tragicznej;	-analizuje i interpretuje fragment dramatu; -pisze spójną wypowiedź na podstawie fragmentu i wiedzy o mitycznych losach rodu Labdakidów; -zna mityczne bóstwa przeznaczenia;	-analizuje uniwersalne prawdy egzystencjalne wynikające z mitu; -charakteryzuje tragedię antyczną; -definiuje ironię tragiczną i winę tragiczną;	-porównuje los Edypa i Antygony z losem innych bohaterów mitycznych oraz egzystencją człowieka ery nowożytnej;
3.17. Koncepcje ludzkiego życia według	-wie, czym zajmuje się filozofia;	-zna Sokratesa, Arystotelesa, Senekę,	-wymienia i omawia dziedziny filozofii;	-interpretuje fragmenty tekstów filozoficznych;	-porównuje różne systemy filozoficzne,

filozofów antycznych.	-formułuje pytania natury filozoficznej; -wymienia najśłynniejszych filozofów antyku;	Epikura jako filozofów antyku; -nazywa systemy filozoficzne antyku; -wie, czy jest aforyzm;	-interpretuje sentencje antycznych filozofów; -charakteryzuje poglądy epikurejczyków i stoików;		dostrzegając ich złożoność i specyfikę;
3.18. <i>Obrona Sokratesa</i> - obroną godności.	-czyta i rozumie na poziomie leksykalnym <i>Obronę Sokratesa</i> Platona;	-wymienia zawarte w tekście argumenty filozofa; -opisuje i analizuje obraz Davida <i>Śmierć Sokratesa</i> ;	-analizuje mowę filozofa na poziomie metaforycznym; -interpretuje obraz Davida;	-wyjaśnia, na czym polega obrona godności według Sokratesa; -analizuje styl wypowiedzi;	-interpretuje mowę w kontekście poglądów moralnych Sokratesa;
3.19. Funkcjonalność motywów antycznych we współczesnej polszczyźnie.	-podaje przykłady słownictwa i związków frazeologicznych o rodowodzie antycznym; -wymienia przykładowe nazwy z różnych dziedzin wywodzące się z antyku;	-poprawnie posługuje się frazeologią antyczną; -wyjaśnia znaczenie i rodowód frazeologizmów;	-opisuje wpływ kultury antycznej na język; -wymienia nazwy o rodowodzie antycznym, zna ich źródło i pierwotne znaczenie;	-świadomie używa wyrazów i związków frazeologicznych;	-bada język, obserwuje zjawiska występujące w języku;
3.20. Nawiązania do antyku w kulturze późniejszych epok. <i>Mit Syzyfa</i> Alberta Camus.	-czyta esej Camusa; -rozumie tekst na poziomie leksykalnym; -określa temat eseju;	-analizuje koncepcje życia zawarte w tekście; -zna egzystencjalizm jako nurt filozoficzny;	-wyjaśnia funkcję wykorzystania mitu o Syzyfie w eseju Camusa;	-interpretuje esej na poziomie metaforycznym; -wyjaśnia założenia egzystencjalizmu;	-interpretuje esej w kontekście literatury i filozofii A. Camusa;
3.21. 22.23. Pisanie własnego tekstu. Analiza zadania. Poprawa.	-pisze prosty tekst na podstawie analizy fragmentu;	-poprawnie posługuje się słownictwem; -wykorzystuje wiedzę o starożytności przy redagowaniu tekstu;	-redaguje tekst spójny, logiczny, posługuje się poprawnym językiem; -analizuje własne błędy;	-pisze tekst wyczerpujący, zgodny z poleceniem zawartym w temacie;	-pisze własny tekst, posługując się bezbłędnym językiem i oryginalnym stylem; -odwołuje się w tekście do wielu kontekstów;
Dział IV: O systemie leksykalnym współczesnej					

polszczyzny.					
4.1. Sposoby wzbogacania słownictwa.	-zna niektóre sposoby bogacenia słownictwa, podaje przykłady; -zna języki stanowiące źródło zapożyczeń;	-poprawnie posługuje się neologizmami i zapożyczeniami we własnych wypowiedziach;	-zna podział słownictwa na czynne i bierne; -omawia funkcjonalność zapożyczeń; -analizuje źródła zapożyczeń i przyczyny wpływu konkretnych języków na polszczyznę;	-sprawne posługuje się neologizmami; -świadomie dobiera środki językowe, redagując wypowiedź;	-posługuje się językiem, korzystając z zasobu leksykalnego w sposób celowy, dąży do precyzji językowej; -zna wszystkie sposoby poszerzania zasobu leksykalnego;
4.2. Bogactwo systemu leksykalnego. Synonimy, antonimy, polisemy. homonimy.	-podaje przykłady synonimów, homonimów, antonimów;	-świadomie posługuje się synonimami;	-określa różnice znaczeniowe i stylistyczne między synonimami; -umiejętnie używa polisemów, unikając dwuznaczności wypowiedzi;	-rozpoznaje nacechowanie emocjonalne synonimów; -ocenia przydatność antonimów w literaturze i komunikatach innego typu;	-rozpoznaje różnice między polisemią a homonimią;
Dział V: Średniowiecze.					
5.1-2. Tysiąclecie średniowiecze. Wprowadzenie w epokę.	-wymienia najbardziej istotne zjawiska charakterystyczne dla średniowiecza; -omawia znaczące cechy cywilizacji średniowiecznej Europy; -czyta ze zrozumieniem tekst wprowadzający;	-streszcza fragmenty tekstu; -wymienia istotne zjawiska tworzące kulturę epoki (np. uniwersalizm, anonimowość, dwujęzyczność itd.); -określa ramy czasowe epoki;	-analizuje zjawiska kulturotwórcze; -osadza kulturę epoki na tle wydarzeń historycznych;	-posługuje się właściwą terminologią (np. alegoryczność, teocentryzm...); -wyjaśnia wartość kultury średniowiecza;	-samodzielnie poszukuje źródeł wiedzy na temat epoki;
5.3. Teocentryczna filozofia średniowiecza.	-czyta tekst <i>Wyznań św. Augustyna</i> , podejmuje próbę wnioskowania;	-zna św. Augustyna i Tomasza z Akwinu jako filozofów	-omawia poglądy filozofów, posługując się odpowiednią	-analizuje miniatury średniowieczne pod kątem wyobrazonego	-wyjaśnia różne poglądy na temat ludzkiego życia i relacji między

		średniowiecza; -zna i wyjaśnia teocentryzm; -tworzy syntetyczną notatkę; -porządkuje informacje;	terminologią (np. dualizm, scholastyka i inne);	na nich świata, pozycji Boga i człowieka w nim;	Bogiem a człowiekiem;
5.4. O sztuce średniowiecza.	-zna styl romański i gotycki;; -podaje najbardziej znane zabytki sztuki romańskiej i gotyckiej;	-wskazuje symbol i alegorię jako cechy sztuki średniowiecza; -rozpoznaje styl danego dzieła podaje argumenty uzasadniające wybór;	-omawia symbol i alegorię, przywołując odpowiednie przykłady; -wymienia cechy stylów; -analizuje wybrane dzieło, wskazując cechy stylu;	-analizuje wskazane dzieła reprezentujące różne dziedziny średniowiecznej sztuki;	-porównuje dzieła średniowieczne różnych krajów;
5.5. Różne oblicza literatury średniowiecza.	-zna cele literatury średniowiecza; -wymienia przykłady bohaterów literackich; -czyta tekst o Marchołcie; -przypomina cechy rycerza średniowiecza;	-wymienia i omawia wzorce osobowe epoki; -czyta tekst Bachtina o literaturze karnawałowej; -czyta wiersz Kaczmarek <i>Walka postu z karnawalem</i> ;	-wyjaśnia istotę i źródło parenezy oraz anonimowości dzieł średniowiecznych; -wymienia najważniejsze gatunki literackie epoki; -wyjaśnia funkcję karnawału w kulturze epoki; -opisuje obraz Breugla <i>Walka postu z karnawalem</i> ;	-interpretuje wiersz Kaczmarek w odniesieniu do obrazu Breugla;	-dostrzega i wyjaśnia intertekstualność w dziejach kultury;
5.6. Ewolucja modelu rycerza w kulturze Europy.	-wymienia cechy idealnego rycerza; -opowiada dzieje Rolanda i Tristana; -podaje przykłady nawiązań do modelu	-zna epos i romans rycerski jako gatunki literackie średniowiecza; -charakteryzuje wybranego bohatera;	-porównuje sylwetki Rolanda i Tristana; -wyjaśnia idealizację w eposie rycerski; -wyjaśnia tragizm Tristana i Izoldy;	-porównuje rycerza średniowiecznego z jego późniejszymi kreacjami;	-przygotowuje pełną prezentację na temat ewolucji modelu rycerza, uwzględniając różne odmiany literatury;

	rycerza w późniejszych epokach; -czyta ze zrozumieniem tekst Marii Ossowskiej;				
5.7. Średniowieczny wzorzec władcy.	-czyta fragmenty utworów, podejmuje próbę charakteryzowania zawartego w nich obrazu władcy; -wymienia literackie przykłady władców; -czyta tekst o <i>Kronice polskiej</i> Galla Anonima;	-zna historiografię jako dział piśmiennictwa; -omawia model władcy jako ideał parenetyczny;	-wyjaśnia potrzebę kreacji modelu władcy w średniowieczu; -wyszukuje fragmenty stanowiące argumenty;	-wskazuje w tekście zabiegi służące kreacji bohatera;	-omawia historiografię średniowiecza charakteryzując przykłady kronik Kadłubka, Długosza, Janka z Czarnkowa;-
5.8. Średniowieczny wzorzec ascety.	-opowiada historię Aleksego; -rozumie pojęcie: <i>asceza</i> ;	-omawia hagiografię jako dział piśmiennictwa; -charakteryzuje postawę św. Aleksego;	-definiuje średniowieczną legendę o świętym; -przedstawia bohatera jako ideał epoki;	-dowodzi, że <i>Legenda o św. Aleksym</i> to zabytek języka polskiego;	-analizuje język tekstu, zwracając uwagę na archaizmy różnego typu;
5.9. Świętego Franciszka wiara radosna.	-opowiada o dziejach świętego na podstawie noty biograficznej; -rekonstruuje treść opowieści o nawróceniu wilka z Gubbio;	-omawia franciszkanizm jako postawę; -poprawnie tworzy streszczenie; -analizuje wiersz Twardowskiego <i>Trochę plotek o świętych</i> ;	-wyjaśnia światopogląd świętego Franciszka; -charakteryzuje postawę franciszkańską; -porównuje modele świętości Franciszka i Aleksego;	-rozważa wartość postawy franciszkańskiej ze współczesnego punktu widzenia; -interpretuje wiersz Twardowskiego w kontekście postawy franciszkańskiej;	-dostrzega i wyjaśnia ewolucję franciszkanizmu od średniowiecza do współczesności;
5.10. <i>Bogurodzica</i> jako arcydzieło literatury polskiej i zabytek języka polskiego.	-zna <i>Bogurodzicę</i> jako tekst średniowieczny; -zna temat utworu; -omawia znaczenie utworu dawniej i dziś;	-omawia treść pieśni; -przedstawia zawarty w niej wizerunek Maryi;	-analizuje język tekstu; -poprawnie posługuje się terminem <i>archaizm</i> ; -wymienia zawarte w utworze archaizmy;	-bada kompozycję utworu; -analizuje funkcjonalnie styl tekstu; -zna motyw <i>deesis</i> ;	-interpretuje tekst z uwzględnieniem różnych kontekstów (np. literackiego, religijnego,

				-porównuje język tekstu ze współczesną polszczyzną; -podaje argumenty dowodzące arcydzielności utworu;	historycznego);
5.11. Obraz Matki Bożej w <i>Posłuchajcie bracia miła</i> .	-nazywa podmiot i odbiorców w utworze; -omawia postawę bohaterki;	-charakteryzuje postawę bohaterki jako kobietę oraz jako osobę świętą; -omawia styl tekstu;	-porównuje wizerunek Maryi w <i>Bogurodzicy i Posłuchajcie bracia miła</i> ; -analizuje wiersz Małgorzaty Hillar <i>Matka Boska zKruźlowej</i>	-interpretuje tekst średniowieczny, uwzględniając kluczowe wyrażenia i motywy; -analizuje i interpretuje wiersz Hillar, odnosząc wnioski do kontekstu artystycznego (średniowieczna rzeźba);	-analizuje i interpretuje teksty, uwzględniając różne konteksty;
5.12-13. Literatura średniowieczna wobec spraw ostatecznych.	-opowiada treść fragmentów <i>Rozmowy Mistrza Polikarpa ze śmiercią</i> ; -czyta ze zrozumieniem tekst M. Włodarskiego;	-opisuje sytuacje przedstawione na reprodukcjach grafik Hansa Holbeina; -analizuje fragmenty utworów wyobrażające sceny śmierci bohaterów;	-zna motyw <i>danse macabre</i> i jego kontekst kulturowy; -wyjaśnia na podstawie tekstu historycznoliterackiego źródło popularności motywu;	-porównuje sposób wykorzystania motywu w tekstach literackich i dziełach plastycznych;	-analizuje dzieła pod kątem zastosowanych rozwiązań artystycznych, wyjaśnia ich funkcję;
5. 14. Zrozumieć średniowiecze – synteza wiedzy o epoce;	-wymienia główne motywy kulturowe epoki; -podaje przykłady dzieł; -porządkuje wiadomości w postaci tabeli;	-poprawnie stosuje terminologię; -analizuje w oparciu o przykłady typowe dla epoki zjawiska kulturowe; -zna kierunki artystyczne i główne założenia myśli	-dostrzega złożoność kultury średniowiecza; -hierarchizuje wiadomości; -bierze udział w dyskusji na temat osiągnięć kultury średniowiecza;	-wypowiada się w sposób przemyślany, logiczny i poprawny językowo; - przywołuje właściwe argumenty na poparcie proponowanych wniosków;	-przyjmuje rolę moderatora w dyskusji o znaczeniu i trwałości kultury epoki;

		filozoficznej epoki;			
5.15-16. Sprawdzenie wiedzy i umiejętności.	-realizuje proste polecenia testowe; -posługuje się językiem umożliwiającym zrozumienie intencji nadawcy;	-wykonuje poprawnie większość poleceń;	-popetnia nieliczne błędy językowe w zadaniach otwartych; -w realizacji poleceń wychodzi ponad poziom podstawowy;	-realizuje bezbłędnie większość poleceń; -w wypowiedziach pojawiają się nieliczne usterki;	-rozwiązuje test bezbłędnie; -posługuje się poprawnym językiem i dojrzałym, dostosowanym do formy wypowiedzi stylem;
5.17-18. Rozwój języka polskiego w dobie średniowiecza.	-dostrzega zmiany zachodzące w języku; -rozumie pojęcie <i>archaizm</i> -podaje przykłady archaizmów różnego typu;	-zna podział dziejów języka; -podaje przykłady zmian fonetycznych; -analizuje teksty staropolskie, wskazując zawarte w nich archaizmy; -podaje przykłady wyrazów, których znaczenie uległo zmianie;	-wymienia dawne procesy fonetyczne; -omawia na podstawie przykładów słownictwo bierne i czynne; -poprawnie posługuje się terminologią językoznawczą;	-wyjaśnia na przykładach palatalizację, przegłos polski, skutki zaniku jerów, wzdłużenie zastępcze;	-analizuje samodzielnie tekst staropolski, omawia zmiany, jakie zaszły w języku;
5.19 Średniowieczne zabytki języka polskiego.	-wyjaśnia, czym jest zabytek języka; -wymienia kilka przykładów zabytków językowych;	-zna historię powstawania najstarszych tekstów;	-omawia kształtowanie się polskiego piśmiennictwa staropolskiego;	-wyjaśnia znaczenie tekstów staropolskich dla kształtowania się polskiej kultury i rozwoju języka;	-omawia rozwój języka, wiążąc wiedzę językową i literacką;
5.20. Poszerzenie zasobu języka poprzez zapożyczenia w czasie średniowiecza.	-wymienia języki wpływające na rozwój polszczyzny;	-zna czynniki decydujące o wpływie różnych języków na polszczyznę;	-wyjaśnia rodowód konkretnych zapożyczeń; -formułuje wnioski dotyczące funkcjonalności zapożyczeń dawniej i	-porównuje proces przejmowania obcych elementów językowych dawniej i dziś;	-przygotowuje prezentację na temat języka staropolskiego i zmian w nim zachodzących;

			dziś;		
Dział VI: Kultura języka.					
6.1.Kultura języka a normy językowe.	-zna kulturę języka jako dział językoznawstwa; -definiuje błąd językowy, normę językową;	-zna potoczną i wzorcową normę językową;	-odróżnia błąd od innowacji językowej;	-wyjaśnia na przykładach sposoby podnoszenia kultury wypowiedzi;	-analizuje tekst, wskazując w nim udane innowacje językowe;
6.2-3. Błędy językowe.	-zna typy błędów językowych;	-analizuje wypowiedzi, oceniając ich poprawność; -posługuje się słownikami i wydawnictwami poprawnościowymi przy analizie języka tekstu;	-dokonuje stylistycznej korekty tekstu;opisuje błędy fonetyczne;	-wyjaśnia na przykładach przyczyny powstawania błędów różnego typu;	-wskazuje w wypowiedziach błędy słownikowe, frazeologiczne, poprawia je proponując wersję zgodną z normą;
6.4-5. Kryteria poprawności językowej.	-zna kryteria poprawności językowej; -wymienia osoby, które mogą stanowić autorytet kulturalny;	-omawia zwyczaj społeczny; -opisuje kryterium funkcjonalne i narodowe; -wskazuje w wypowiedziach formy niefunkcjonalne;	-przy konstruowaniu wypowiedzi posługuje się synonimami;	-podaje przykłady form niezgodnych z systemem, a zaakceptowanych przez zwyczaj społeczny; -analizuje wpływ autorytetu kulturalnego na ocenę poprawności;	-zna wydawnictwa dotyczące kultury języka, korzysta ze źródeł, pogłębiając wiedzę językową;
6.7. O wyrazach modnych. Analiza tekstu Bralczyka <i>Co się nosi w mówieniu</i> .	-czyta ze zrozumieniem artykuł Bralczyka;	-czyta tekst na poziomie dosłownym, formułuje wnioski;	-analizuje tekst na poziomie metaforycznym;	-rozwiązuje większość zadań;	-wykonuje bezbłędnie wszystkie polecenia;
Zakres rozszerzony					
Dział II.					
1. Reinterpretacja	-zna nawiązania do	-analizuje wskazany	-interpretuje kluczowe	Analizuje i interpretuje	-interpretuje tekst,

motywów biblijnych w literaturze późniejszych epok.	Biblii w literaturze późniejszych epok;	utwór; -omawia podmiot liryczny, adresata, formę wypowiedzi; -proponuje hipotezę interpretacyjną (funkcja nawiązań do tekstu biblijnego);	wrażenia i motywy;	tekst nawiązujący do Biblii w kontekście macierzystym;	odwołując się do wielu kontekstów;
2. Motywy biblijne w kulturze. Analiza wybranego dzieła.	-opisuje wybrane dzieło sztuki nawiązujące do motywu biblijnego; -przedstawia autora dzieła;	Przedstawia kontekst powstania dzieła; -określa funkcję zawartego w nim motywu biblijnego;-	-analizuje styl dzieła;	-porównuje dzieło plastyczne z literackim zawierającym ten sam motyw;	-analizuje dzieło z uwzględnieniem kontekstów; -posługuje się językiem stosownym do formy wypowiedzi;
3, 4, 5, 6. <i>Proces</i> Kafki jako parabola.	-zna treść powieści Kafki; - przedstawia Kafkę jako pisarza XX wieku;	-wyjaśnia, czym jest sytuacja kafkowska; -charakteryzuje Józefa K. jako bohatera kafkowskiego; -czyta i analizuje fragmenty dzieła;	-interpretuje <i>Proces</i> jako parabolę; -poprawnie posługuje się terminem <i>groteska</i> ; -wskazuje w powieści przykłady groteski;	-analizuje język fragmentów, wskazuje i interpretuje rozwiązania językowe kreujące absurdalną wizję świata;	-analizuje i interpretuje powieść w odniesieniu do kontekstu literackiego i filozoficznego;
Dział IV 1. Mit śródziemnomorski. Esej jako forma wypowiedzi.	-zna niektóre kryteria rozpoznawania eseju; -czyta ze zrozumieniem esej Jastruna;	analizuje esej , odwołując się do zawartych we wskazanym tekście cech eseju;	-analizuje esej na poziomie treści metaforycznych;	-wymienia i wyjaśnia wyróżniki eseju na podstawie definicji słownikowej; -analizuje styl wskazanego eseju;	-analizuje styl eseju pod względem funkcjonalności zastosowanych środków;
2.3. Zasady życia i twórczości według Horacego.	-zna Horacego jako poetę antycznego Rzymu; -cytuje najbardziej znane myśli horacjańskie np. <i>carpe</i>	-uzasadnia aktualność prawd życiowych Horacego;	-analizuje wybrane ody, redaguje pisemną wypowiedź o proponowanych przez Horacego wartościach;	-omawia horacjanizm jako postawę wobec życia i twórczości artystycznej;	-odnajduje i wyjaśnia wpływy filozofii antycznej na postawę twórczą Horacego;

	<i>dem;</i>				
4, Herbert <i>Lekcja łaciny.</i>	-przedstawia autora eseju; -czyta tekst, analizując jego warstwę leksykalną;	-charakteryzuje przedstawionego w eseju nauczyciela łaciny; -odwołuje się do wiedzy o eseju, określając gatunek wypowiedzi artystycznej Herberta;	-argumentuje nacechowanie emocjonalne tekstu;	-analizuje język tekstu;	-interpretuje esej w kontekście innych wypowiedzi tego typu;
4. Iłakowiczówna, <i>Antygono</i> , patronko sióstr.	-określa temat utworu; -wskazuje adresata, charakteryzuje podmiot liryczny;	-analizuje język tekstu; -omawia funkcję nawiązań do greckiego -opisuje kompozycję wiersza; mitu;	-interpretuje kluczowe motywy;	-interpretuje tytuł utworu w odniesieniu do historii mitologicznej <i>Antyfony</i> ;	-interpretuje tekst, uwzględniając kontekst historyczny;
5.6.7. <i>Antyгона</i> w <i>Nowym Yorku</i> Głowackiego współczesną reinterpretacją mitu.	-opowiada przedstawioną w spektaklu historię; -zna Głowackiego jako autora dramatu; -opisuje scenografię spektaklu;	-charakteryzuje bohaterów dramatu; -odnajduje nawiązania do mitycznej <i>Antyfony</i> ;	-analizuje aktorskie kreacje bohaterów; -analizuje si interpretuje scenografię;	-interpretuje przedstawione sytuacje z uwzględnieniem zastosowanych środków teatralnych; -analizuje język bohaterów, określa funkcję wulgaryzmów;	-porównuje kreację postaci w dramacie Głowackiego i w realizacji teatralnej;
Dział V					
1. Motyw walki postu z karnawałem.	-opisuje obraz Breugla; -czyta tekst Bachtina o literaturze karnawałowej; -czyta wiersz Kaczmarekowskiego nawiązujący do obrazu	-interpretuje postacie przedstawione na obrazie Breugla; -analizuje język tekstu Kaczmarekowskiego;	-porównuje obraz i jego literacką interpretację;	-tworzy interpretację porównawczą, uwzględniając środki wyrazu w dziele plastycznym i literackim;	-tworzy oryginalny esej interpretacyjny odwołujący się do omawianych dzieł;

	Breugla;				
2. Refleksje u kresu życia – <i>Wielki Testament Villona</i> .	-wymienia tematy obecne w tekście;	-czyta i analizuje fragmenty utworu;	-zna motyw <i>ubi sunt</i> , wyjaśnia jego sens na podstawie fragmentów;	-omawia zawarty w tekście obraz ludzkiego życia;	-interpretuje teksty, odwołując się do kontekstu macierzystego i innych;
3. <i>Boska komedia</i> Dantego – wizja zaświatów.	-zna Dantego jako autora <i>Boskiej komedii</i> ; -omawia kompozycję utworu;	-przedstawia Dantego jako twórcę pogranicza epok; -omawia trójkę jako zasadę kompozycyjną tekstu;	-omawia alegoryczność utworu; -rozpoznaje i wyjaśnia na przykładach elementy średniowieczne i renesansowe w dziele Dantego;	-interpretuje wskazane fragmenty;	-wyjaśnia kulturotwórczą rolę dzieła;
4. Gra ze śmiercią w filmie Bergmana <i>Siódma pieczęć</i> .	-rekonstruuje treść filmu; -opisuje przedstawioną w filmie rzeczywistość; -zna Bergmana jako wybitnego reżysera światowego kina;	-charakteryzuje postawę bohatera; -wymienia zawarte w filmie problemy, odwołując się do konkretnych scen;	-interpretuje tytuł filmu;	-analizuje środki filmowego wyrazu służące kreacji świata przedstawionego; -interpretuje film Bergmana jako moralitet;	--odnajduje obecne w filmie nawiązania kulturowe;